

Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού
Τα απίθανα μολύβια
ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ
Τόμος 2ος

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ευάγγελος Ιντζίδης, *Εκπαιδευτικός*
Αθανάσιος Παπαδόπουλος,

Εκπαιδευτικός

Αριστοτέλης Σιούτης,

Εκπαιδευτικός

Αικατερίνη Τικτοπούλου,

Εκπαιδευτικός

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Αθανάσιος Τριλιανός,

Καθηγητής του Πανεπ. Αθηνών

Μαρία Καπετανίδου,

Σχολική Σύμβουλος

Μιχαήλ Αργύρης, *Εκπαιδευτικός*

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Χρήστος Δήμος,

Ζωγράφος - Σκιτσογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βουβονίκος Βασίλειος, *Φιλολόγος*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής,

*Σύμβουλος του Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου*

Χρήστος Παπαρίζος,

*Σύμβουλος του Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου*

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Σταθοπούλου Αλεξάνδρα,

Εκπαιδευτικός

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας

*Αποφ. 16158/6-11-06 και
75142/Γ6/11-7-07 ΥΠΕΠΘ*

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**
**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Ευάγγελος Ιντζίδης
Αθανάσιος Παπαδόπουλος
Αριστοτέλης Σιούτης
Αικατερίνη Τικτοπούλου**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Τόμος 2ος

Από το ημερολόγιο του Ελτόν

Κυριακή, 23 Νοεμβρίου

Το Σάββατο ήμουν με πυρετό στο κρεβάτι! Βρήκα τη μέρα! Ξέρεις τι είναι να έχεις πυρετό και να ακούς από το παράθυρο τις αγριοφωνάρες του Αντώνη και του Ιβάν; «Γκολ!» Κι εγώ να ιδρώνω και να ξειδρώνω. Όχι βέβαια από το παιχνίδι. Από τον πυρετό! Κι όσο οι φίλοι μου έβαζαν τα γκολ τόσο κουδούνιζε το κεφάλι μου.

Δε λέω, το να αρρωσταίνεις έχει και τα καλά του. Πάνε κι έρχονται στο κρεβάτι σου. Να τα διπλά μαξιλάρια. Να και οι πορτοκαλάδες. Να και το αυτοκινητάκι από τη βιτρίνα του κυρ Αντρέα που μου έφερε η αδερφή μου η Μαργαρίτα.

Όταν είσαι άρρωστος και τα δωράκια κάνουν τη δουλειά τους, σαν ασπιρίνη!

Σήμερα ούτε πονοκέφαλος ούτε πυρετός. Η μαμά ανακουφίστηκε. Ο πατέρας έγραψε σημείωμα για να καθίσω μέσα στα διαλείμματα αύριο. Βέβαια, θα χάσω το παιχνίδι της Δευτέρας. Δεν μπορεί να τα έχεις όλα δικά σου!

Πέμπτη, 4 Δεκεμβρίου

Είμαι πολύ χαρούμενος. Η συμμαθήτριά μου η Μελίνα με πλησίασε όλο χαμόγελο και μου έδωσε μια κατακόκκινη κάρτα. Ήταν πρόσκληση για τα γενέθλιά της.

Θυμάσαι τη Μελίνα, ημερολόγιό μου; Αυτή που φώναζε γιατί της έριξα τη σοκολάτα, άθελά μου, όταν παίζαμε κυνηγητό στο διάλειμμα.

Βλέπεις, η Μελίνα θέλει να τα κάνει όλα μαζί. Και να τρώει και να παίζει!

Πρέπει να σκεφτώ τι δώρο να της κάνω. Να της πάρω ένα κουτί σοκολατάκια; Μπορείς, καθώς τα τρως, να παίζεις κιόλας.

Η Μαργαρίτα είπε να της δωρίσω ένα βιβλίο και... μια σοκολάτα!

**Χρόνια σου πολλά Μελίνα!
Πολύχρονη!**

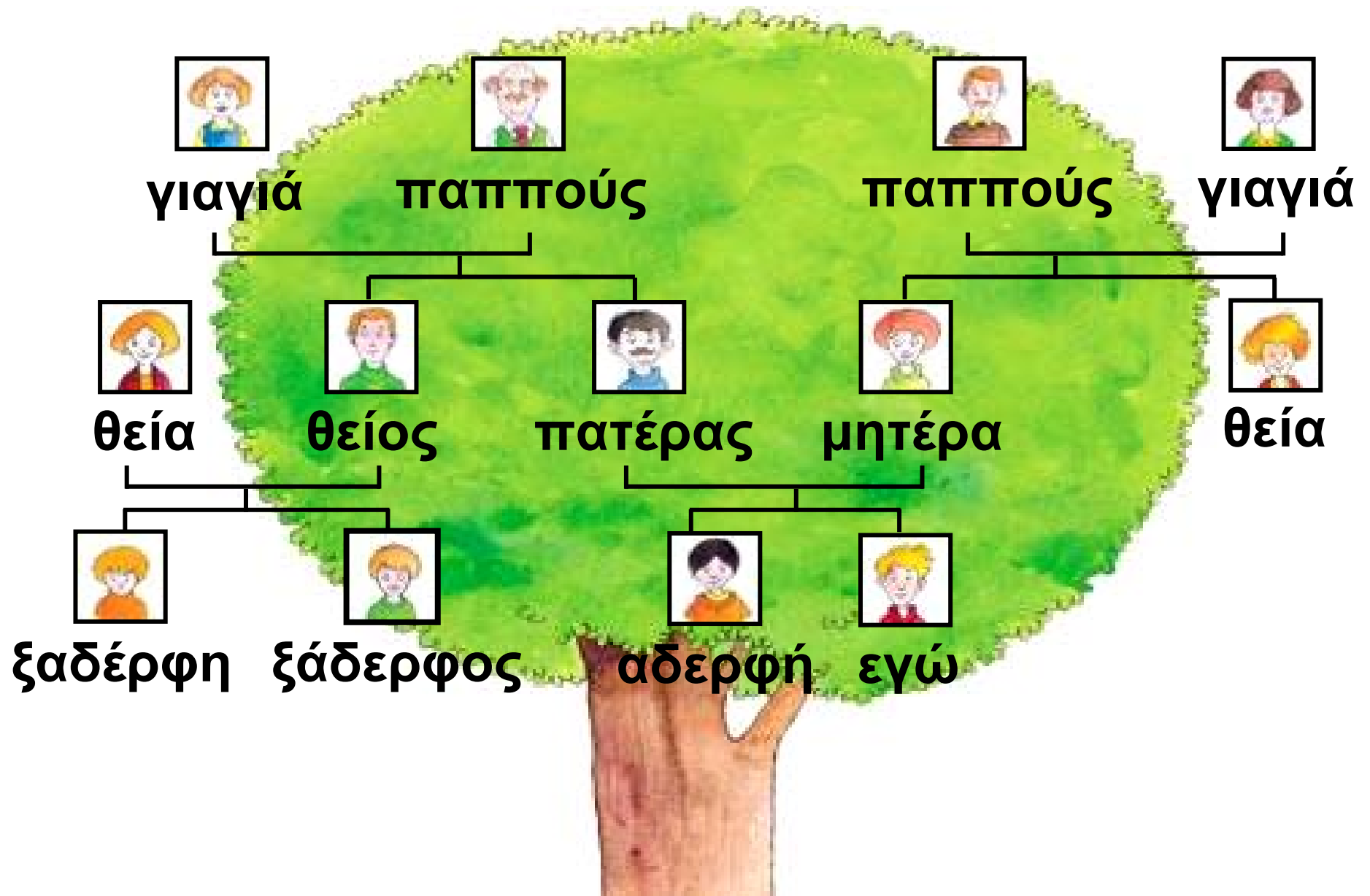
Συγγραφική ομάδα

Ξεκλειδώνω το κείμενο

- 1** Από ποια μέλη αποτελείται η οικογένεια του Ελτόν;
- 2** Τι σκέφτεται να δωρίσει ο Ελτόν στη Μελίνα και γιατί;
- 3** Ποια είναι η παρέα του Ελτόν στη γειτονιά;
- 4** Με τη συνεργασία των γονιών σου κάνε το οικογενειακό σου δέντρο. Γράψε το όνομα, το επώνυμο και τον τόπο γέννησης του κάθε συγγενή σου.

Παρατηρώ και μαθαίνω

Μερικές λέξεις παίρνουν δύο τόνους!

Θυμάσαι τη Μελίνα, **ημερολόγιό** μου;

Η Μελίνα μού έδωσε μια πρόσκληση για τα **γενέθλιά** της.

Δύο τόνους παίρνουν οι λέξεις που τονίζονται στην προπαραλήγουσα, όταν συνοδεύονται από τις αντωνυμίες: μου, σου, του, με, ...

π.χ. Πρόσκληση για τα **γενέθλια**.
(Η λέξη «γενέθλια» παίρνει έναν τόνο)

Πρόσκληση για τα **γενέθλιά μου**.
(Η λέξη «γενέθλια» παίρνει δύο τόνους, γιατί συνοδεύεται από την αντωνυμία «μου»)

Παίζω με τις λέξεις

5 Ο Ελτόν, όταν ήταν άρρωστος, όλο ίδρωνε και ξεΐδρωνε.

Γράψε και εσύ σύνθετες λέξεις βάζοντας μπροστά το ξε- .

διπλώνω

στρώνω

ριζώνω

διψώ

γράφω

βάφω

Σκέψου τι άλλαξε στη σημασία των ρημάτων.

6 Βάλε σε κύκλο τη λέξη που δεν ταιριάζει στην παρακάτω ομάδα λέξεων.

ημέρα / ημερολόγιο / ήμερος /
ημερομηνία / ημερήσιος

7 Εξήγησε στο διπλανό σου τι είναι:

το ημερολόγιο τοίχου,
το ημερολόγιο τσέπης,
το επιτραπέζιο ημερολόγιο.

Γράφω σωστά

8 Βάλε σωστά τους τόνους και τις τελείες.

Πεμπτη, 4 Δεκεμβριου

Ειμαι πολυ χαρουμενος Η Μελινα με πλησιασε ολο χαμογελο και μου

εδωσε μια κατακοκκινη καρτα Ηταν προσκληση για τα γενεθλια της

9 Από τις παρακάτω σύνθετες λέξεις λείπει το πρώτο συνθετικό. Μπορείς να το βρεις;

το _____λόγιο, η _____μηνία

το _____μίσθιο, το _____κάματο

το _____νυχτο

Το χαρούμενο λιβάδι

Η Μελίνα απολαμβάνει τα δώρα του Ελτόν. Τρώει τη σοκολάτα της και διαβάζει το βιβλίο που της δώρισε.

Κάποτε, λίγο πιο μακριά από το μέρος που μένουμε, υπήρχε ένα λιβάδι. Όλοι έλεγαν πως ήταν το ωραιότερο λιβάδι που είχαν δει ποτέ. Ήταν γεμάτο κάτασπρες μαργαρίτες. Οι μαργαρίτες ήταν πολύ αγαπημένες και περνούσαν όμορφα μαζί. Ώσπου μια μέρα μια παπαρούνα φύτρωσε δίπλα τους. Σε λιγάκι μαζεύτηκαν όλες οι μαργαρίτες γύρω από το καινούριο φυτό. Άλλες το κοίταζαν με περιέργεια, άλλες με θαυμασμό κι άλλες του γύριζαν την πλάτη, γιατί

δεν το ήθελαν στο λιβάδι τους.
– Αυτή είναι κατακόκκινη κι εμείς ολόασπρες, είπε μια ψηλομύτα μαργαρίτα. Κοίτα πώς διαφέρει από εμάς! Κοιτάξτε τα φύλλα της πόσο άγρια είναι! Και το κοτσάνι της είναι όλο αγκάθια! Μας χαλάει την ομορφιά του λιβαδιού. Αδύνατο να ανεχτώ εγώ, μια άσπρη, κάτασπρη μαργαρίτα, να μείνω μαζί της. Δε θέλω ένα τέτοιο λουλούδι δίπλα μου.
– Τι είναι αυτά που λέτε; είπε η γιαγιά μαργαρίτα, που τη φώναζαν

Γιαγιά Μαργαριτένια και που όλες οι μαργαρίτες άκουγαν τη γνώμη της γιατί ήταν σοφή. Ο παππούς σας, που είχε πολλούς φίλους, μου έλεγε πως υπάρχουν κι αλλού λιβάδια που έχουν μαργαρί-τες και παπαρούνες μαζί. Αυτός και οι φίλοι του περνούσαν πολύ ωραία εκεί, γιατί και οι παπαρούνες είναι λουλούδια σαν κι εμάς. Γι' αυτό, εγώ σας λέω να την αφήσουμε να μείνει μαζί μας. Δεν πρόκειται να μας κάνει κανένα κακό.

– Τι λες; έκανε θυμωμένα μια άλλη μαργαρίτα. Κι αν δίπλα σ' αυτή την παπαρούνα ξεφυτρώσει κι άλλη και κάνουν παπαρουνάκια, τότε θα γεμίσει το λιβάδι μας με παπαρουνοπαιδάκια. Δε θέλω τα μαργαριτάκια μου να παίζουν μαζί τους.

– Αυτή διαφέρει από εμάς. Πώς μπορούμε να ταιριάξουμε;

– Κι εμείς οι μαργαρίτες διαφέρουμε μεταξύ μας κι όμως ταιριάζαμε, είπε η Μαργαρίτα-Ρίτα, μια άλλη μαργαρίτα που από την αρχή κοίταζε με συμπάθεια την παπαρούνα.

– Πώς διαφέρουμε μεταξύ μας, αφού είμαστε όλες άσπρες; απόρησαν οι υπόλοιπες μαργαρίτες.

Κι άρχισαν να μετρούν τα φύλλα τους, τα κοτσάνια τους και τις ρίζες τους. Κατάλαβαν ότι είχαν αρκετές διαφορές. Έτσι με τον καιρό, άρχισαν να γίνονται φίλες με την παπαρούνα. Περνούσαν πολύ καλά όλες παρέα. Η παπαρούνα είχε γίνει μέλος της ομάδας τους, κι ας ήταν κόκκινη. Κατάλαβαν πως ούτε το φαγητό τους τρώει ούτε τον ήλιο τούς παίρνει. Έφταναν όλα για όλους. Είχαν ακούσει μάλιστα τους ανθρώπους να λένε πως, τώρα που το λιβάδι ήταν

ασπροκόκκινο, τους άρεσε περισσότερο.

Διασκευασμένο απόσπασμα από
το βιβλίο της Φυλλιώς Νικολούδη
Το χαρούμενο λιβάδι,
εκδ. Ελληνικά Γράμματα

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Συζητήστε στην τάξη πώς αντέδρασαν οι μαργαρίτες όταν εμφανίστηκε η παπαρούνα.

2 Αν η παπαρούνα ήταν ακατάδεχτη, επειδή ένιωθε μοναδική μέσα στο λιβάδι, τι νομίζεις ότι θα σκεφτόταν για τις μαργαρίτες;

3 Συχνά για τα βιβλία που διαβάζουμε κρατούμε μερικές σημειώσεις, ώστε να θυμόμαστε τι έχουμε

διαβάσει. Συμπλήρωσε κι εσύ την κάρτα με τα στοιχεία του βιβλίου που διάβασε η Μελίνα. Μπορείς να δώσεις στην κάρτα σου ένα σχήμα που αγαπάς.

Τίτλος του βιβλίου:

.....

Συγγραφέας:

.....

.....

Ήρωες:

.....

.....

.....

Τι μου άρεσε

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Κρεμάστε σε ένα ξερό κλαδί τις κάρτες από τα βιβλία που διαβάσατε και φτιάξτε ένα βιβλιόδεντρο για την τάξη.

Παρατηρώ και μαθαίνω

Γιατί μπροστά από τα λόγια της κάθε μαργαρίτας υπάρχει και μία παύλα;

- Αυτή είναι κατακόκκινη κι εμείς ολόασπρες, είτε μια ψηλομύτα μαργαρίτα.**
- Τι είναι αυτά που λέτε; είτε η γιαγιά μαργαρίτα.**
- Τι λες; έκανε θυμωμένα μια άλλη μαργαρίτα.**

Οι μαργαρίτες συζητούν,
κάνουν δηλαδή ένα διάλογο.
Στο διάλογο χρησιμοποιούμε
την **παύλα** (–) κάθε φορά
που μιλάει άλλο πρόσωπο.

Καθεμία με τη γνώμη της

4 Οι μαργαρίτες συζητούν. Καθεμία λέει τη γνώμη της και τη δικαιολογεί. Συμπλήρωσε τους πίνακες για να δεις τι υποστηρίζει κάθε μαργαρίτα και γιατί.

Η γνώμη της ψηλομύτας Μαργαρίτας: Δε θέλω ένα τέτοιο λουλούδι δίπλα μου.

Επιχειρήματα: (γιατί, επειδή, διότι)

Γιατί είναι κατακόκκινη,.....

.....

.....

.....
.....

Η γνώμη της γιαγιάς Μαργαρίτας:
Να αφήσουμε την παπαρούνα να μείνει μαζί μας.

Επιχειρήματα: (γιατί, επειδή, διότι)

.....
.....
.....
.....
.....

Η γνώμη της Μαργαρίτας-Ρίτας:
Κι εμείς οι μαργαρίτες διαφέρουμε μεταξύ μας.

Επιχειρήματα: (γιατί, επειδή, διότι)

.....
.....

.....

.....

.....

- Συζητήστε στην τάξη τα προηγούμενα επιχειρήματα.

Παίζω με τις λέξεις

5 Γράψε τι σημαίνουν οι λέξεις:

κάτασπρος =

.....

κατακόκκινος =

.....

καταπράσινος =

.....

- Στις προηγούμενες σύνθετες λέξεις κύκλωσε τι σημαίνει το αρχικό κομμάτι «κατά»:

α. ίδιος με β. πάρα πολύ γ. λίγο

7 Αντιστοίχισε τις λέξεις της στήλης **A** με τις λέξεις της στήλης **B** που έχουν την ίδια σημασία:

A	B
κάτασπρες •	• ακατάδεκτη
θαυμασμός •	• νέο
ψηλομύτα •	• ευχάριστη έκπληξη
καινούριο •	• ολόασπρες

- Υπογράμμισε στο κείμενό σου τις λέξεις της στήλης **A** και άλλαξέ τις με τις συνώνυμές τους από τη στήλη **B**. Αλλάζει κάτι;

Γράφω σωστά

7 Τι είπε η Μαργαρίτα-Ρίτα στις άλλες παπαρούνες;

.....
.....

.....
.....
.....
.....

8 Γράψε πέντε λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη κατά.

.....
.....
.....
.....
.....

Λεξιλόγιο

Πού θα μπορούσες να χρησιμοποιήσεις τις παρακάτω λέξεις; Τοποθέτησέ τις στην αντίστοιχη κατηγορία. Μερικές λέξεις ταιριάζουν σε παραπάνω από μία κατηγορίες.

ετοιμάζω – ετοίμασε,
μαγειρεύω – μαγείρεψε,
ξεσκονίζω – ξεσκόνισε,
σκουπίζω – σκούπισε,
τηλεφωνώ – τηλεφώνησε,
στολίζω – στόλισε

γιορτή, δώρο,
γενέθλια, γέννηση,
γραμμαρία, διεύθυνση,
ένατος, εννιά,
ετοιμασία, ημερομηνία,
μάγειρας, ζαχαροπλάστης,
ζάχαρη, βούτυρο,

όνομα, επώνυμο,
ονοματεπώνυμο,
ποτήρι, φλιτζάνι,
πατατοσαλάτα,
σπανακόπιτα,
τυρόπιτα, υλικά,
ψυγείο, αμύγδαλο

έτοιμος -η -ο,
κατακόκκινος -η -ο,
κάτασπρος -η -ο,
ολόασπρος -η -ο,
νόστιμος -η -ο,

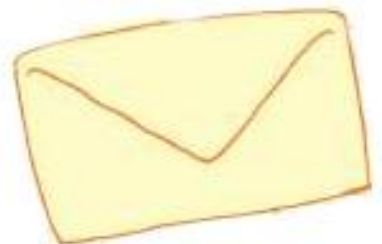
Λέξεις για συνταγές

.....
.....
.....
.....
.....

Handwriting practice area with six horizontal dotted lines.

Λέξεις για προσκλήσεις

Handwriting practice area with eight horizontal dotted lines.

Λέξεις για εορταστικές προετοιμασίες

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Εκφράσεις

- Γράψε τη λέξη που λείπει σε καθεμιά από τις παρακάτω εκφράσεις:

Μεγάλη _____ έχεις για
τον εαυτό σου!

_____ δεν έχεις από ζαχαρο-
πλαστική!

Ρίξε μια _____ κανέλα.

Για τον Κώστα ο μήνας έχει _____ .

Άνθρωποι και μηχανές

- 1 Φτιάξε μου ένα σιδερένιο άνθρωπο
- 2 Μηχανές του μέλλοντος
- 3 Το ηλιακό λεωφορείο
- 4 Στο Αττικό Μετρό

Οι άνθρωποι σχεδιάζουν και φτιάχνουν μηχανές και μεγάλα έργα που κάνουν τη ζωή μας καλύτερη. Θα παίξουμε με ρομπότ και θα γνωρίσουμε και στα άλλα παιδιά σημαντικά έργα της περιοχής μας.

Φωτ/φία: από φυλλάδιο του Αττικό Μετρό

Φτιάξε μου ένα σιδερένιο άνθρωπο

Πριν από πολλά
πολλά χρόνια ζούσε
ένας βασιλιάς, που
ήθελε να φτιάξει
έναν άνθρωπο. Φώνα-
ξε, λοιπόν, τον αρχηγό
των σιδηρουργών και
τον πρόσταξε να του
φτιάξει ένα σιδερένιο
άνθρωπο.

«Μα..... » πήγε να πει ο σιδεράς.
«Δεν έχει μα» τον διέκοψε ο βασι-
λιάς. «Εδώ σου έχω όλο το σίδηρο
που θα χρειαστείς. Έχε υπόψη σου
ότι θέλω ένα ζωντανό άνθρωπο, που
θ' ανασαίνει, με αίμα στο σώμα του
και μυαλό στο κεφάλι του».

Ο αρχισιδηρουργός πήρε
το σίδηρο κι επέστρεψε λυπημένος

σπίτι του. Ρώτησε όλους τους φίλους του, αλλά κανείς δεν ήξερε πώς φτιάχνεται ένας αληθινός άνθρωπος.

Μια μέρα, συνάντησε έναν παλιό του φίλο που ζούσε μόνος στην ερημιά. Ο αρχισιδηρουργός είπε στο σοφό τα βάσανά του κι αυτός του είπε τι να κάνει.

Έχοντας στα αυτιά του τα λόγια του σοφού, πήγε στο βασιλιά και του είπε: «Μεγαλειότατε, πρέπει να διατάξεις όλους τους υπηκόους σου να ξυρίσουν τα κεφάλια τους και να κάψουν τα μαλλιά τους, ώστε να μαζευτούν χίλια φορτία κάρβουνο για να λιώσει ο σίδηρος. Μετά θα τους βάλεις να μαζέψουν χίλιους κουβάδες δάκρυα για να σβηστεί η φωτιά. Γιατί, όπως καταλαβαίνεις, το κάρβουνο από ξύλα και το νερό από ποτάμι δεν αρκούν για να

φτιαχτεί ένας άνθρωπος!».

Ο βασιλιάς έκανε ό,τι του ζήτησε. Όλοι οι άνθρωποι ξύρισαν τα κεφάλια τους και έκαψαν τα μαλλιά τους, αλλά έβγαλαν μόνο ένα φορτίο κάρβουνο. Μετά όλοι άρχισαν να κλαίνε, αλλά μάζεψαν μονάχα δύο κουβάδες δάκρυα.

Ο βασιλιάς κάλεσε ξανά τον αρχηγό των σιδηρουργών. «Δε χρειάζεται να φτιάξεις

έναν άνθρωπο» του είπε. «Δυστυχώς, δεν μπορέσα να μαζέψω ούτε τα κάρβουνα ούτε το νερό».

«Μεγαλειότατε» απάντησε ο αρχισιδηρουργός του «χαίρομαι που δε βρήκες αρκετά μαλλιά και δάκρυα, επειδή, για να πω

την αλήθεια, δε θα μπορούσα να σου φτιάξω έναν άνθρωπο!»

Διασκευασμένος αφρικανικός μύθος και εικόνα από το βιβλίο του Νηλ Φίλιπ *Μύθοι απ' όλο τον κόσμο*, απόδοση Μαριάννα Τζιαντζή, εκδ. Ερευνητές

Ο χάλκινος γίγαντας

Ο Ήφαιστος, ο θεός της φωτιάς και του σιδήρου, κατασκεύασε ένα χάλκινο γίγαντα για το βασιλιά Μίνωα. Ο γίγαντας Τάλως έπαιρνε την ενέργειά του από μία φλέβα μέσα στην οποία έτρεχε θεϊκό αίμα. Η φλέβα άρχιζε από το λαιμό και κατέληγε στα πόδια, όπου έκλεινε με ένα χάλκινο καρφί. Αποστολή του ήταν να προστατεύει την Κρήτη από κάθε επιδρομέα.

Ωστόσο, η άφιξη των Αργοναυτών στο νησί σήμανε το τέλος του. Ο γίγαντας όταν είδε το πλοίο τους, την Αργώ, να πλησιάζει έριξε πέτρες για να τους απομακρύνει. Τότε η μάγισσα Μήδεια, η σύντροφος του Ιάσονα, τον εξόντωσε βγάζοντας το καρφί που κρατούσε τη φλέβα κλειστή.

Μύθος από την αρχαία Ελλάδα

Σκίτσο του Γ. Σεϊτάνη από το βιβλίο της Αγγελικής Βαρελά *Κρήτη*, εκδ. Πατάκη

Ξεκλειδώνω το κείμενο

- 1** Ποιο πρόβλημα αντιμετώπιζε ο αρχηγός των σιδηρουργών;
- 2** Τι τέχνασμα πρότεινε ο σοφός, ώστε να βγει ο αρχισιδηρουργός

από τη δύσκολη θέση;

3 Τι κατάφερε τελικά ο αρχισιδηρουργός;

Διαβάζω τους δύο μύθους

4 Διάβασε τους δύο μύθους και απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

- Ποιοι ήταν οι κατασκευαστές;
- Τι υλικά χρειάζονταν;
- Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της προσπάθειας;

5 Συζητήστε στην τάξη ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στον αφρικανικό και τον αρχαιοελληνικό μύθο.

Παρατηρώ και μαθαίνω

«Πριν από πολλά, πολλά χρόνια ζούσε **ένας** βασιλιάς, που ήθελε να φτιάξει **έναν** άνθρωπο. Φώναξε, λοιπόν, **τον** αρχηγό **των** σιδη-

ρουργών και **τον** πρόσταξε να του φτιάξει **ένα** σιδερένιο άνθρωπο».

Σ' αυτές τις προτάσεις υπάρχουν πολλά άρθρα.

Έχεις δίκιο. «...**ένας** (κάποιος) βασιλιάς, ...**έναν** (κάποιον) άνθρωπο». Οι λέξεις **ένας, έναν,** όπως μάθαμε, είναι **αόριστα άρθρα.**

«...**τον** αρχηγό **των** σιδηρουργών». Οι λέξεις **τον, των** είναι **οριστικά άρθρα.**

Πρόσεξε όμως τη φράση: «**τον** πρόσταξε (αυτόν) να **του** φτιάξει (αυτού)». Οι λέξεις **τον, του** είναι **οι αδύνατοι τύποι των προσωπικών αντωνυμιών,** όπως είδαμε σε προηγούμενο μάθημα.

Και πώς θα ξεχωρίζουμε
τα **άρθρα** από τους **αδύνα-
τους τύπους των προσω-
πικών αντωνυμιών**;

- Μετά τα **άρθρα** υπάρχει ουσιαστικό (**τον** αρχηγό).
- Μετά τις **προσωπικές αντωνυμίες** υπάρχει ρήμα (**τον** πρόσταξε).

Παίζω με τις λέξεις

6 Ο τεχνίτης φτιάχνει...

πόρτα από σίδηρο

↳ σιδερένια πόρτα

κορνίζα από ασήμι

↳

↳ ξύλινο τραπέζι

δίσκο από χαλκό

.....

αλουμινένιο κουτί

ποτήρι από γυαλί

.....

πέτρινο σπίτι

βάζο από πηλό

.....

Γράφω σωστά

7 Με τις πληροφορίες της πρώτης παραγράφου του κειμένου συμπλήρωσε την πρόταση:

Ο βασιλιάς ζήτησε από τον αρχηγό των να του

φτιάξει έναν ζωντανό
από ΠΟΥ
θα και θα είχε
στο σώμα του και
στο κεφάλι του.

8 Συμπλήρωσε τα γράμματα που
λείπουν και βάλε τόνο όπου χρειά-
ζεται.

ο άνθρ__πος,	το σ__μα,
η φ__τιά,	το σ__δερο,
ο σ__δεράς,	σ__δερένιος -α -ο,
το ξ__λο,	ξ__λινος -η -ο

Αύριο Ανθολόγιο

Μηχανές του μέλλοντος

Τα ρομπότ είναι αυτόματες μηχανές που ελέγχονται από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Τα ρομπότ αξιοποιούνται κυρίως στα εργοστάσια, όπου εκτελούν με ταχύτητα και ακρίβεια βαριές και δύσκολες δουλειές.

Φωτ/φία:
από φυλλάδιο
της εταιρείας
Jesse Wallace

Να και ένα ρομπότ που περπατάει, μιλάει, τραγουδάει και εκτελεί απλές εντολές. Αυτό το ρομπότ όμως δεν είναι παρά ένα έξυπνο

παιχνίδι. Ίσως κάποια μέρα κατά-
σκευαστούν ρομπότ
που θα μας απαλλά-
ξουν από όλες τις δου-
λειές του σπιτιού.

2

Φωτ/φία:
από εφημ.
ΤΟ ΒΗΜΑ
της Κυριακής

3

Φωτ/φία:
από περ. *Hi Tech*

Τι θα λέγατε να σας κρατά
συντροφιά ένα κατοικίδιο ρομπότ;
Ένας σκύλος-ρομπότ, ο οποίος δεν
τρώει φαΐ αλλά κινείται με μπαταρίες
και όταν λείπετε από το σπίτι
αναλαμβάνει να το φυλάει.

**Τα ρομπότ πάνε στο διάστημα!
Στο μέλλον, οι περισσότερες από-
στολές στο διάστημα θα γίνονται με
ρομπότ.**

4

**Φωτ/φία:
NASA, από
το περιοδικό
*Γεωτρόπιο***

***Στο εργαστήριο του μικρού
εφευρέτη***

1 Σκέψου με την ομάδα σου
μια μηχανή-ρομπότ που θα ήταν
χρήσιμη για κάποιες δουλειές και
σχεδιάσε την στην επόμενη σελίδα.
Μπορείτε ύστερα να συζητήσετε
τα σχέδια που έκανε η κάθε ομάδα.

2 Βρες ένα όνομα για το ρομπότ που σχεδίασες:

.....

3 Γράψε ποιες δουλειές είναι προγραμματισμένο να κάνει:

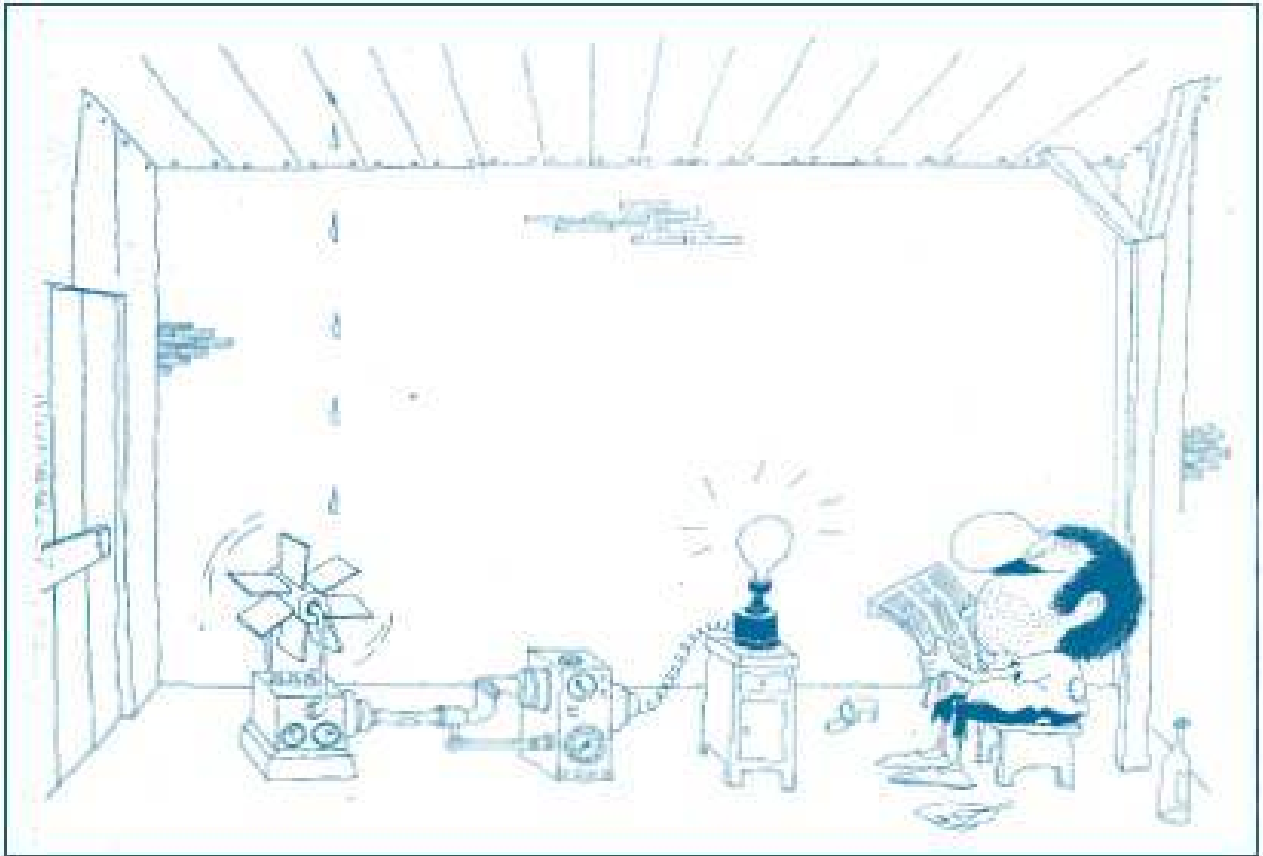
.....

.....

.....

.....

Κοίτα τι σκέφτηκα!

Σκίτσο του Κυρ, από το βιβλίο του *Τζιζ!* εκδ. Κάκτος

4 Ποιο είναι το πρόβλημα του ανθρώπου της γελοιογραφίας;

5 Συζήτησε με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου στην τάξη πώς δουλεύει αυτή η μηχανή.

Παίζω με τις λέξεις

Εκφράζομαι σωστά

6 Φαντάσου ότι είσαι ένας μηχανικός και δίνεις οδηγίες σε μια ομάδα βοηθών σου για να κατασκευάσετε ένα ρομπότ. Να αντικαταστήσεις τα ρήματα του κειμένου των οδηγιών με τα παρακάτω ρήματα:

**σχεδιάζω, κατασκευάζω,
συναρμολογώ, αναλαμβάνω.**

«Εσείς δόκτορα Γρανάζη (θα κάνετε) το ρομπότ.
Ο δόκτορας Τανάλιας (θα κάνει)
..... τα διάφορα
εξαρτήματα κι ο δόκτορας Συνδετήρας (θα κάνει)
τα χέρια και τα πόδια. Τέλος εγώ

(θα κάνω)
το κεφάλι κι ό,τι άλλο απομένει».

Για να περιγράψουμε μια εργασία χρησιμοποιούμε το κατάλληλο ρήμα.

7 Στις παρακάτω προτάσεις να αντικαταστήσεις το ρήμα «φτιάχνω» με το κατάλληλο ρήμα από το πλαίσιο, για να εκφράσεις καλύτερα αυτό που κάνει ο καθένας.

σκάβω, ψήνω, ζυμώνω,
επισκευάζω, δουλεύω,
μαγειρεύω, κατασκευάζω

- Ο μηχανικός (φτιάχνει)
..... τη μηχανή
του αυτοκινήτου.

- Ο εργάτης (φτιάχνει)
ένα χαντάκι στο δρόμο.
- Η μητέρα μου (φτιάχνει)
..... νόστιμα
φαγητά.
- Ο παππούς μου (φτιάχνει)
..... ξύλινα καραβάκια.
- Η φουρνάρισσα (φτιάχνει)
..... ωραία κουλουράκια.

Γράφω σωστά

Το ρομπότ μαθαίνει... γλώσσες

8 Μάθε στο ρομπότ να μιλά σωστά ελληνικά. Γράψε τα λόγια του όπως έπρεπε να τα πει. Χρησιμοποίησε μικρά γράμματα και βάλε τόνο, κόμμα και τελεία όπου χρειάζεται.

ΕΙ ΜΑΙ ΕΝΑΡΟ ΜΠΟΤ
ΠΟΥΠΕΡ ΠΑΤΑΕΙ ΜΙ ΛΑΕΙΤΡΑ
ΓΟΥΔΑΕΙ ΚΑΙΕΚΤΕ ΛΕΙ
ΑΠΛΕΣΕΝΤ ΟΛΕΣ

.....

.....

.....

.....

.....

9 Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν.

η δουλ__ά, η κατασκ__ή,
κατασκ__άζω, το __τοκίνητο,
__τόματος -η -ο

Παίζω με τις λέξεις

3 Γράψε τις παρακάτω λέξεις στη στήλη που ταιριάζουν: (ηλιόλουστος, ηλιοτρόπιο, ηλιέλαιο, ηλιαχτίδα, ηλιοβασίλεμα, ηλίανθος, ηλιοθεραπεία, ηλιόσπορος)

ήλιος, το αστέρι

ήλιος, το φυτό

Γράφω σωστά

4 Αντίγραψε τη δεύτερη στροφή του ποιήματος:

.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5 Βάλε τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά.

ηλιοτρόπιο, φωτεινός, λεωφορείο,
ηλιόσπορος, λεωφόρος, φως,
ηλιοβασίλεμα, ηλιακός

.....
.....
.....
.....

Στο Αττικό Μετρό

1

Το Αττικό Μετρό, ο υπόγειος σιδηρόδρομος της Αθήνας, λειτουργεί από τον Ιανουάριο του 2000. Είναι ένα εντυπωσιακό έργο που επεκτείνεται συνεχώς σε πολλούς δήμους της Αττικής.

2

Το Μετρό συντομεύει στο μισό το χρόνο μετακίνησης των κατοίκων στην πόλη σε σχέση με τα άλλα μέσα μεταφοράς. Τα δρομολόγιά του είναι συχνά και εκτελούνται με ακρίβεια. Καθημερινά για τη μετακίνησή

**ΤΟΥΣ ΤΟ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ
ΑΠΟ ΜΙΣΟ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΕΠΙΒΑΤΕΣ.**

**Φωτ/φίες: από φυλλάδιο του Αττικό
Μετρό**

3

Το Μετρό είναι ένα έργο πολιτισμού. Κατά την κατασκευή του πραγματοποιήθηκαν μεγάλες αρχαιολογικές ανασκαφές και βρέθηκαν σημαντικοί αρχαιολογικοί θησαυροί. Στους σταθμούς του Μετρό εκτίθενται πλούσια ευρήματα αυτών των ανασκαφών καθώς και έργα σύγχρονης τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών.

Έργο του Κ. Τσόκλη, από φυλλάδιο του Αττικό Μετρό

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Γράψε έναν τίτλο για το καθένα από τα προηγούμενα κείμενα.

1

.....
.....

2

.....
.....

3

.....
.....

2 Γιατί τόσοι πολλοί επιβάτες χρησιμοποιούν καθημερινά το Μετρό;

.....
.....
.....
.....
.....

3 Γιατί το Μετρό είναι ένα έργο πολιτισμού;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Έργο του Παύλου, από φυλλάδιο του Αττικό Μετρό

Χρησιμοποιώ το Μετρό

Φωτ/φία,
από φυλλάδιο
του Αττικό Μετρό.

Στο σταθμό...

- 👍 Προσέξτε πού πατάτε και πώς περπατάτε, όταν ο καιρός είναι άσχημος. Όταν βρέχει ή χιονίζει, το δάπεδο γλιστράει.
- 👍 Μην τρέχετε στους χώρους του σταθμού.
- 👍 Μπείτε και βγείτε στο Μετρό κρατώντας το χέρι της μητέρας σας, του πατέρα σας ή αυτού που σας συνοδεύει.
- 👍 Στις κυλιόμενες σκάλες σταθείτε στη δεξιά πλευρά και κρατηθείτε

από τη μαύρη χειρολαβή. Αφήστε την αριστερή πλευρά για τους βιαστικούς.

👍 Περιμένετε να έλθει το τρένο στην αποβάθρα πάντοτε πίσω από τη διαχωριστική γραμμή του δαπέδου.

👍 Όταν το τρένο έλθει, σταθείτε δεξιά ή αριστερά από τις πόρτες για να βγουν οι επιβάτες, και μετά μπειτε εσείς.

👍 Όταν κλείνουν οι πόρτες, απομακρυνθείτε από το τρένο και μην προσπαθήσετε να το προλάβετε τρέχοντας.

4 Διάβασε τις προηγούμενες οδηγίες και συζήτησε στην τάξη σου από τι μας προφυλάσσουν, όταν χρησιμοποιούμε το Μετρό.

5 Διάλεξε δύο από τις προηγούμενες οδηγίες. Πώς θα τις έλεγες σε ένα φίλο ο οποίος πρόκειται να επισκεφτεί το Μετρό; (Σε ένα φίλο μας μιλάμε στο β' πρόσωπο του ενικού αριθμού.)

6 Συζητήστε στην τάξη ποιες οδηγίες θα ήταν χρήσιμες για τα παιδιά, όταν βρίσκονται στο σχολείο. Παρουσιάστε τις οδηγίες αυτές στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης.

Παρατηρώ και μαθαίνω

Μπείτε και βγείτε στο Μετρό **κρατώντας** το χέρι της μητέρας σας, του πατέρα σας ...

Πώς πρέπει να μπαίνουμε και να βγαίνουμε στο Μετρό;
Κρατώντας το χέρι του συνοδού μας.

Η λέξη «κρατώντας» **μας δείχνει τον τρόπο** με τον οποίο πρέπει να μπαίνουμε και να βγαίνουμε στο Μετρό. Προέρχεται από το ρήμα «κρατώ», είναι ένας ρηματικός τύπος αλλά δεν κλίνεται. Αυτός ο ρηματικός τύπος λέγεται **μετοχή**.

Βρήκα και άλλη μετοχή,
Σοφούλα.

Όταν κλείνουν οι πόρτες, απομακρυνθείτε από το τρένο και μην προσπαθήσετε να το προλάβετε **τρέχοντας**.

Και οι δύο μετοχές τελειώνουν σε **-οντας**. Γράφονται όμως διαφορετικά.

Όταν τονίζονται στο **ο**, γράφονται με **ωμέγα (ω)**.

π.χ. κρατ**ώ**ντας.

Όταν δεν τονίζονται στο **ο**, γράφονται με **όμικρον (ο)**.

π.χ. τρέχ**ο**ντας.

ΚΑΘΗΜΕΡΗ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ - ΣΡΕ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΙ & ΣΤΑΣΙΩΝ ΣΥΝΩΣ

Κατεύθυνση	Σταθμός	Κατεύθυνση	Σταθμός	Κατεύθυνση	Σταθμός	Κατεύθυνση	Σταθμός	Κατεύθυνση	Σταθμός
05:33	05:34	05:36	05:37	05:39	05:40	05:42	05:43	05:45	05:48
05:54	05:56	05:57	05:59	06:00	06:01	06:03	06:04	06:05	06:07
05:33	05:34	05:36	05:37	05:39	05:40	05:42	05:43	05:45	05:48
05:54	05:56	05:57	05:59	06:00	06:01	06:03	06:04	06:05	06:07

Σοφούλα, μετρώ τα δρομολόγια του Μετρό.

• Μερικές λέξεις μπορεί να ακούγονται το ίδιο, αλλά διαφέρουν στην ορθογραφία και τη σημασία τους. Άλλο πηγαίνω με το **Μετρό** κι άλλο **μετρώ** τα χρήματά μου. Άλλο **κλείνω** την πόρτα κι άλλο **κλίνω** το ρήμα.

Αυτές οι λέξεις ονομάζονται **ομώνυμες**.

Γράφω σωστά

7 Συμπλήρωσε σωστά τις παρακάτω οδηγίες.

👍 Μπ__τε και βγ__τε στο Μετρό κρατ__ντας το χέρι του συνοδού σας.

👍 Όταν οι πόρτες κλείνουν απομακρυνθ__τε από το τρένο και μην προσπαθήσετε να το προλάβετε τρέχ__ντας.

Για να γράψεις σωστά τα παραπάνω ρήματα με τα οποία δίνουμε οδηγίες, πρόσεξε τα παραδείγματα:
ανεβαίνω – ανεβείτε
κατεβαίνω – κατεβείτε

8 Γράψε τα **ι, η, υ, ει, οι** που λείπουν και βάλε τόνο όπου χρειάζεται.

ο κάτ__κος, η μετακίν__ση,

ο σιδ__ρόδρομος, υπόγ__ος -α -ο,

σ__γχρονος -η -ο

Λεξιλόγιο

Οι λέξεις ταξιδεύουν!

- Βάλε τις λέξεις στα βαγόνια τους.

άνθρωπος, σώμα, φωτιά, σίδερο,
σιδερένιος -α -ο, ξύλο, ξύλινος -η -ο,
φτιάχνω

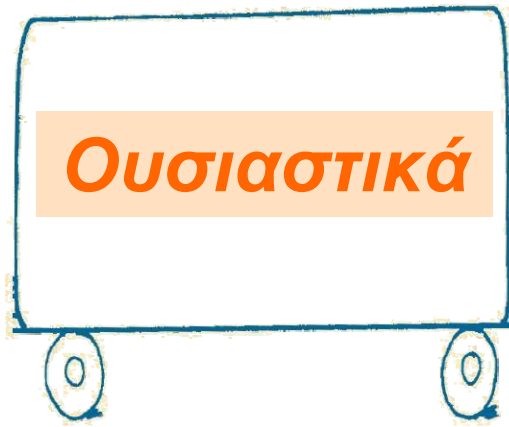
λεωφορείο, δρομολόγιο, ήλιος,
ηλιακός -ή -ό, ηλιοβασίλεμα, φως,
φωτεινός -ή -ό

δουλειά, κατασκευάζω, κατασκευή,
αυτόματος -η -ο, αυτοκίνητο

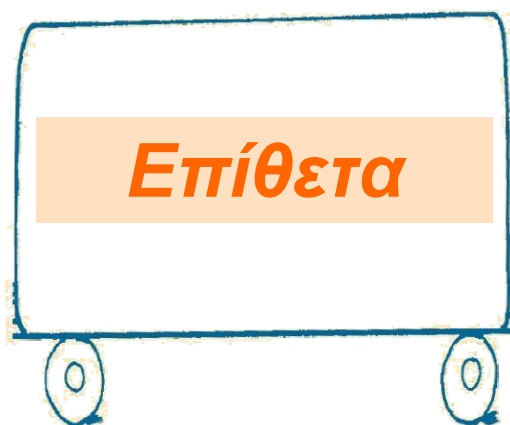
υπόγειος -α -ο, σιδηρόδρομος,
χρησιμοποιώ – χρησιμοποιείτε,
μετακίνηση, κάτοικος,
σύγχρονος -η -ο, μπαίνω – μπείτε,
βγαίνω – βγείτε, ανεβαίνω –
ανεβείτε, κατεβαίνω – κατεβείτε

A large rectangular box with a blue border, containing six horizontal dotted lines for writing. Below the box are four pairs of blue-outlined wheels, representing the truck's chassis.

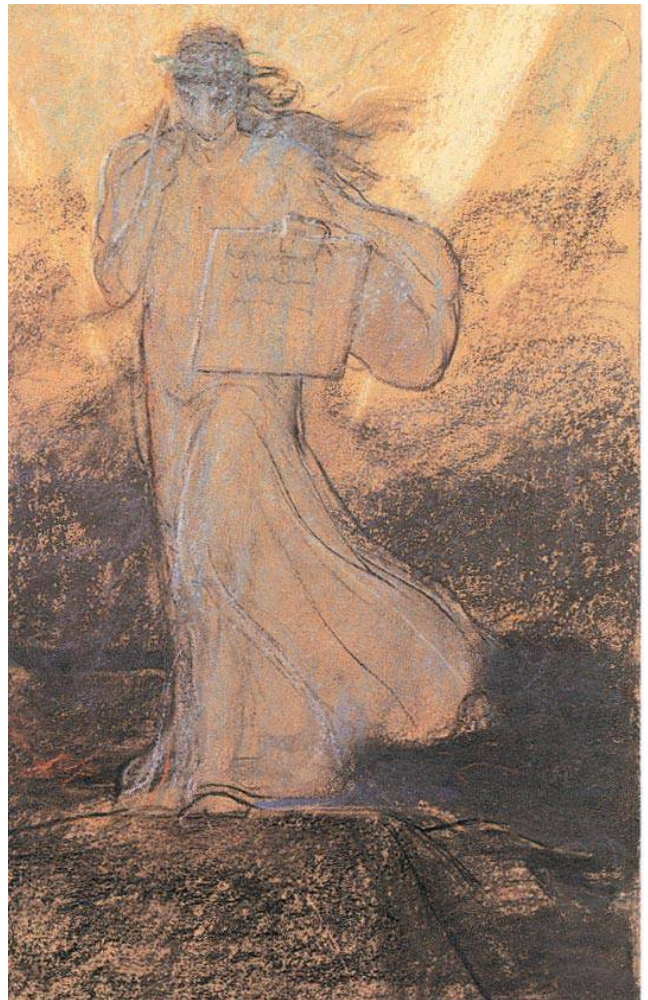
A large blue-outlined rectangular box containing ten horizontal dotted lines for writing practice.

A large blue-outlined rectangular box containing seven horizontal dotted lines for writing.

Γιορτάζω και θυμάμαι

- 1 Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο
- 2 Να τα πούμε;
- 3 Αποκριές
- 4 Η καταστροφή των Ψαρών
- 5 Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Ν. Γύζης,
Η Δόξα
από το βιβλίο
της Ν. Μυσιρλή
Γύζης, εκδ. Αδάμ.

***Μικροί και μεγάλοι γιορτάζουμε
τη γέννηση του Χριστού και τον ερ-
χομό του νέου χρόνου, τραγουδάμε
κάλαντα.***

***Την 25η Μαρτίου θυμόμαστε
το μεγάλο αγώνα των Ελλήνων για
ελευθερία και τη χαρμόσυνη είδηση
του Ευαγγελισμού.***

Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο

**Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο,
ένα φτωχό κομμάτι,
την ώρα π' άνοιξε ο Χριστός
στον ήλιο του το μάτι!
Να ιδώ την πρώτη του ματιά και
το χαμόγελό του,
το στέμμα των ακτινών του γύρω
στο μέτωπό του.
Να λάμψω από τη λάμψη του κι εγώ
σαν διαμαντάκι
κι από τη θεία του πνοή να γίνω
λουλουδάκι,
να μοσχοβοληθώ κι εγώ από
την ευωδία,
που άναψε στα πόδια του
των Μάγων η λατρεία.**

**Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο,
ένα φτωχό κομμάτι,**

την ώρα π' άνοιξε ο Χριστός
στον ήλιο του το μάτι...

Απόσπασμα από το ποίημα του
Κωστή Παλαμά «Χριστούγεννα»,
στο βιβλίο του Θ. Α. Γιαννόπουλου
Νεότερη Σχολική Ανθολογία,
εκδ. Χ. Τεγόπουλου – Ν. Νίκα

Η Γέννηση, Ιερά Μονή Καρέα

Στη φάτνη του Χριστού

- 1** Σε ποιο γεγονός αναφέρεται το ποίημα;
- 2** Τι επιθυμεί η φωνή που ακούγεται στο ποίημα;
- 3** Τι θα ήθελες εσύ να ήσουν στη φάτνη που γεννήθηκε ο Χριστός;
- 4** Τι βλέπεις στη βυζαντινή εικόνα που συνοδεύει το ποίημα; Ποια άλλα πρόσωπα θα μπορούσαν να εικονίζονται σ' αυτήν;

Να τα πούμε;

**Κάθε Χριστούγεννα, Πρωτο-
χρονιαΐ και Φώτα τα παιδιά σ' όλη
την Ελλάδα λένε τα κάλαντα σε
συγγενείς, φίλους και γείτονες.
Τραγουδούν για τις γιορτές που
έρχονται και εύχονται να πάει καλά
η χρονιά.**

**Στο νησί της Σίφνου, τα παιδιά
σκαρώνουν τα δικά τους πρωτο-
χρονιαΐτικα κάλαντα για να ευχη-
θούν στους συγχωριανούς τους,
που τους φιλεύουν με γλυκά και
χρήματα.**

**Φωτ/φία:
Β. Παπαϊωάν-
νου, Μουσείο
Μπενάκη**

Κάλαντα Χριστουγέννων

**Καλήν ημέραν άρχοντες,
κι αν είναι ορισμός σας,
Χριστού τη Θεία Γέννηση
να πω στ' αρχοντικό σας.**

**Χριστός γεννάται σήμερα
εν Βηθλεέμ τη πόλει,
οι ουρανοί αγάλλονται,
χαίρει η φύσις όλη.**

**Εν τω σπηλαίω τίκτεται,
εν φάτνη των αλόγων,
ο Βασιλεύς των ουρανών,
και Ποιητής των όλων.**

**Πλήθος αγγέλων ψάλλουσι
το Δόξα εν Υψίστοις
και τούτο άξιον εστί
η των ποιμένων πίστις.**

**Εκ της Περσίας έρχονται
τρεις μάγοι με τα δώρα.**

**Άστρο λαμπρό τους οδηγεί
χωρίς να λείψει ώρα.**

Καλά Χριστούγεννα!

Κάλαντα των Φώτων

**Έρθανε τα Φώτα και οι φωτισμοί
και χαρές μεγάλες και αγιασμοί.
Κάτω στον Ιορδάνη τον ποταμό
κάθεται η Κυρά μας η Παναγιά.**

**Όργανο βαστάει, κερι κρατεί
και τον Αϊ-Γιάννη παρακαλεί:
Άγιε Γιάννη Αφέντη και Βαπτιστή
έλα να βαπτίσεις Θεού παιδί.**

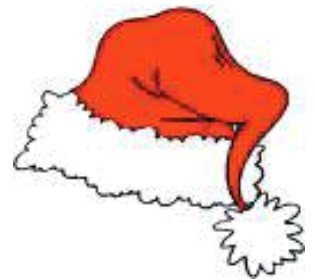
**Ν' αγιαστούν οι κάμποι και τα νερά
ν' αγιαστεί κι ο αφέντης με
την κυρά.**

Και του χρόνου!

Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα από τη Σίφνο

**Σ' όλους πριν να ευχηθώ
την καλησπέρα μου θα πω
και τα νέα τα δικά μου
σχέδια μελλοντικά μου.**

**Θέλω να γίνω ειδικός
και τέλειος μηχανικός
αυτοκίνητα να φτιάχνω
βλάβες και ζημιές να ψάχνω.**

**Γιατί αυξήθηκαν πολύ
τ' αμάξια πάνω στο νησί
και χρειάζονται στα αλήθεια
από μας κάποια βοήθεια.**

**Πάντοτε να 'σαστε καλά
να ζήσετε ειρηνικά
θα σας έχω πελατεία
να για σας η ευκαιρία.**

Νικηφόρης Γκούμας

Ελληνικά Χριστούγεννα

1 Σε κάθε μέρος της Ελλάδας υπάρχουν όμορφες συνήθειες των ανθρώπων για να γιορτάσουν τα Χριστούγεννα. Ρώτησε τους δικούς σου ή ψάξε στα βιβλία της σχολικής βιβλιοθήκης και συγκέντρωσε πληροφορίες για τα έθιμα αυτά. Γράψε ένα σύντομο κείμενο για τη σχολική εφημερίδα με ένα έθιμο που σε εντυπωσίασε.

2 Φτιάξε τα δικά σου κάλαντα όπως το παιδί από τη Σίφνο. Στα κάλαντά σου μπορείς να γράψεις ευχές, κάτι που θέλεις πολύ να γίνει, τα μελλοντικά σου σχέδια, παινέματα για το σπίτι και τους νοικοκύρηδες που θα επισκεφτείς.

Αποκριές

Αποκριά σημαίνει μασκαρέματα, ξεφάντωμα, χορός και αστεία! Αποκριά σημαίνει ακόμη ότι καλωσορίζουμε την άνοιξη και προετοιμαζόμαστε για τη Σαρακοστή!

Φωτ/φία:
από το ένθετο
«Επτά ημέρες»
της εφημ.
*Η Καθημερινή
της Κυριακής*

Στους δρόμους και τις πλατείες της Νάουσας χορεύουν οι Γενίτσαροι και οι Μπούλες.

**Στο καρναβάλι της Πάτρας
χιλιάδες είναι οι μασκαράδες και
εντυπωσιακά τα άρματα που
παίρνουν μέρος στην παρέλαση.**

**Φωτ/φία: από φωτογραφικό λεύκωμα
ΕΟΤ**

**Φωτ/φία: από
την ιστοσελίδα
του πατρινού
καρναβαλιού**

**ΠΑΤΡΙΝΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ
ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ**

54

Με μια μάσκα στη γιορτή

- 1** Πώς γιορτάζετε τις αποκριές στην περιοχή σας;
- 2** Ρώτησε τους δικούς σου ή ψάξε στα βιβλία της σχολικής βιβλιοθήκης για να μάθεις πώς γιόρταζαν παλιότερα τις αποκριές. Γράψε τις πληροφορίες για τα αποκριάτικα έθιμα που άκουσες ή διάβασες και τοποθέτησε την εργασία σου στον πίνακα εργασιών της τάξης.
- 3** Το σχολείο σας πρόκειται να λάβει μέρος στο τοπικό καρναβάλι. Τι θέμα μεταμφίεσης θα πρότεινες για την τάξη σου; Για ποιους λόγους επέλεξες αυτό το θέμα;

Η καταστροφή των Ψαρών

Χάρτης από
περ. Γεωτρόπιο

Το 1824, κατά τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης, ο σουλτάνος απειλεί το μικρό νησί των Ψαρών επειδή ενισχύει σημαντικά τον ιερό αγώνα.

Οι κάτοικοι αποφασίζουν να αμυνθούν στη στεριά παρά την αντίθετη γνώμη Ψαριανών, όπως ο πυρπολητής Κανάρης, που ήθελαν να δώσουν τη μάχη στη θάλασσα. Η αντίσταση στην πολιορκία είναι γενναία, αλλά οι τουρκικές δυνάμεις υπερισχύουν. Οι περισσότεροι κάτοικοι θυσιάζο-

νται στο βωμό της ελευθερίας,
και το ηρωικό νησί καταστρέφεται
ολοκληρωτικά. Το ολοκαύτωμα των
Ψαρών συγκλονίζει τον ελληνισμό.

Ν. Γύζης, *Μετά την καταστροφή
των Ψαρών*, από το βιβλίο
της Ν. Μυσιρλή *Γύζης*, εκδ. Αδάμ.

Ν. Γύζης, *Η Δόξα*,
από το βιβλίο
της Ν. Μυσιρλή
Γύζης, εκδ. Αδάμ

Φωτ/φία:
Γ. Κωσταρής, από
το περ. *Γεωτρόπιο*

**ΕΔΩ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΨΑΡΙΑΝΟΙ ΕΠΕΣΑΝ
ΜΕΧΡΙ ΕΝΟΣ ΜΕΝΟΝΤΕΣ
ΠΙΣΤΟΙ ΣΤΟΝ ΟΡΚΟ ΤΟΥΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
Η
ΘΑΝΑΤΟΣ
ΗΤΑΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 1824**

Η καταστροφή των Ψαρών

Στων Ψαρών την ολόμαυρη ράχη
περπατώντας η Δόξα μονάχη
μελετά* τα λαμπρά παλικάρια
και στην κόμη* στεφάνι φορεί
γεναμένο* από λίγα χορτάρια
που είχαν μείνει στην έρημη γη.

Διονύσιος Σολωμός,
Άπαντα, τόμος Α΄, εκδ. Ίκαρος

*μελετά: φέρνει στο νου

*κόμη: μαλλιά

*γενάμενο: φτιαγμένο

Θυμάμαι τους αγωνιστές της ελευθερίας

- 1** Ποιες λέξεις και φράσεις του ποιήματος δείχνουν την καταστροφή των Ψαρών;
- 2** Τι περιμένει τα παλικάρια μετά τη θυσία τους;
- 3** Πώς παριστάνει τη Δόξα ο ζωγράφος Νικόλαος Γύζης;
- 4** Πώς τιμούμε σήμερα τους αγωνιστές της ελευθερίας;
- 5** Για ποια άλλα ηρωικά γεγονότα της ελληνικής επανάστασης έχεις ακούσει;

Αύριο Ανθολόγιο

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου

Η γιορτή του Ευαγγελισμού, στις 25 Μαρτίου κάθε χρόνο, γίνεται σε ανάμνηση της ευχάριστης είδησης που έφερε ο αρχάγγελος Γαβριήλ στη Θεοτόκο. Με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος θα φέρει στον κόσμο τον Υιό του Θεού, το Σωτήρα του κόσμου.

Δες στη σελίδα 101 πώς παριστάνεται η σκηνή του Ευαγγελισμού από ένα σπουδαίο καλλιτέχνη.

Ιωάννης
ο Κύπριος,
Ευαγγελισμός,
Μουσείο
Μπενάκη

Ζωγραφίζοντας τη χαρμόσυνη είδηση

1 Παρατήρησε πώς παρουσιάζεται ο Ευαγγελισμός στη βυζαντινή εικόνα. Ποια πρόσωπα και αντικείμενα υπάρχουν στην εικόνα;

2 Η Παναγία δέχεται με ταπεινότητα την ευχάριστη είδηση. Πώς προσπαθεί ο αγιογράφος να το δείξει αυτό;

Η γραμματική μου

Πώς χωρίζουμε τις λέξεις σε συλλαβές

- 1** Ένα φωνήεν μπορεί να αποτελέσει μόνο του συλλαβή σε μια λέξη. Π.χ. α–έ–ρας.
- 2** Δύο σύμφωνα, τα οποία βρίσκονται ανάμεσα σε δύο φωνήεντα, δε χωρίζονται αν αρχίζει απ' αυτά τα σύμφωνα ελληνική λέξη. Π.χ. έ–πι–**πλο** (**πλένω**). Αλλιώς χωρίζονται. Π.χ. άν–θος (από νθ δεν αρχίζει ελληνική λέξη).
- 3** Τρία ή περισσότερα σύμφωνα συλλαβίζονται μαζί, αν από τα τρία ή τουλάχιστον από τα δύο πρώτα σύμφωνα αρχίζει ελληνική λέξη.

Π.χ. α–**στρα**–πή (**στρ**ώνω),
ε–**χθ**ρός (**χθ**ες).

Αλλιώς χωρίζονται.

Π.χ. άν–θρω–πος.

4 Τα όμοια σύμφωνα χωρίζονται.

Π.χ. θά–λα**σ**–**σα**, ά**μ**–**μος**,
φε**γ**–**γά**–ρι.

5 Δε χωρίζονται τα γράμματα που προφέρονται σαν μια φωνή.

Π.χ. παι–δί, ει–κό–να, α–**μπ**έ–λι,
πέ–**ν**τε, ναύ–της, **δου**–**λεύ**–ω,
αη–**δό**–νι, μη–**λιά**, ά–**δειο**.

Η τελευταία συλλαβή μιας λέξης λέγεται **λήγουσα**. Η προτελευταία λέγεται **παραλήγουσα** και η τρίτη από το τέλος **προπαραλήγουσα**.

Τονισμός

- Οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν τονίζονται. Π.χ. ναι, το, προς, ...
- Οι λέξεις «**ΠΟΥ**» και «**ΠΩΣ**» παίρνουν τόνο:
 - όταν με αυτές ρωτάμε.
Π.χ. Πού ήσουν χθες;
Πώς τα πέρασες;
 - στις φράσεις «**ΠΟΥ** και **ΠΟΥ**», «**ΠΩΣ** και **ΠΩΣ**». Π.χ. Πηγαίνω πού και πού στον κινηματογράφο. Περιμένω πώς και πώς τις διακοπές του καλοκαιριού.
- Δύο τόνους παίρνουν οι λέξεις που τονίζονται στην προπαραλήγουσα, όταν συνοδεύονται από τις αντωνυμίες: **μου**, **σου**, **του**, **με**...

Π.χ. Δώσε το τετράδιο. (Η λέξη «**τετράδιο**» παίρνει έναν τόνο).
Δώσε το τετράδιό μου. (Η λέξη «**τετράδιό**» παίρνει δύο τόνους, γιατί συνοδεύεται από την αντωνυμία «**μου**»).

Σημεία στίξης

(–) Παύλα: τη χρησιμοποιούμε στο διάλογο για να δείξουμε ότι αλλάζει το πρόσωπο που μιλάει.

Προσωπικές Της λέξεις, που χρησιμοποιούμε **αντί για ονόματα**, για να δείξουμε σε ποιον αναφερόμαστε όταν μιλάμε,

Αντωνυμίες

<p>Υπερθετικός</p> <p>ισχυρότατος</p> <p>(πάρρα πολύ ισχυρός)</p> <p>βαρύτερος</p> <p>(πάρρα πολύ βαρύς)</p>	<p>Συγκριτικός</p> <p>ισχυρότερος</p> <p>(πιο ισχυρός)</p> <p>βαρύτερος</p> <p>(πιο βαρύς)</p>	<p>Θετικός</p> <p>ισχυρός</p> <p>βαρύς</p>
--	--	--

Οι βαθμοί του επιθέτου

Επίθετα

ΤΙΣ ΛΈΜΕ **ΠΡΟΣΩΠΙΚΈΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ**.

►► Οι προσωπικές αντωνυμίες

Ενικός αριθμός

α΄ πρόσωπο	εγώ	εμένα	(μου, με)
β΄ πρόσωπο	εσύ	εσένα	(σου, σε)
γ΄ πρόσωπο	αυτός -ή -ό	αυτού, αυτής αυτόν -ήν -ό	(τος, τη, το, του, της, τον, την)

Τις λέξεις που μας δείχνουν σε ποιον ανήκει κάτι
 Τις λέμε κτητικές αντωνυμίες.

Κτητικές

αυτούς, αυτές (τοί, τες, τα,	αυτών, αυτῶν, αυτῶν	αυτοί-ές-α	αυτῶν αυτῶν
(σας)	σας	σας	σας
(μας)	μας	μας	μας

Πληθυντικός αριθμός

Οι προσωνυμικές αντωνυμίες

ο δικός μου κήπος
η δική μου τάξη
το δικό μου μολύβι

ο κήπος μου
η τάξη μου
το μολύβι μου

Ρήματα

►► Χρόνοι του ρήματος

Ενεστώτας:	Τι γίνεται τώρα. Π.χ. παίζω
Παρατατικός:	Τι γινόταν στο παρελθόν. Π.χ. έπαιζα
Αόριστος:	Τι έγινε στο παρελθόν. Π.χ. έπαιξα
Μέλλοντας Εξακολουθητικός:	Τι θα γίνεται στο μέλλον. Π.χ. θα παίζω
Μέλλοντας Στιγμιαίος:	Τι θα γίνει στο μέλλον. Π.χ. θα παίξω

Το ρήμα **παίζω**

▶ **Ενεστώτας**

▶ **Παράτατικός**

▶ **Αόριστος**

Ενικός αριθμός

εγώ	παίζω	α	έπαιζα	ε	έπαιξα
εσύ	παίζεις	εις	έπαιζες	εις	έπαιξες
αυτός - ή - ο	παίζει	ει	έπαιζε	ε	έπαιξε

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	παίζουμε	αμε	έπαιζαμε	αμε	έπαιξαμε
εσείς	παίζετε	ατε	έπαιζατε	ατε	έπαιξατε
αυτοί - οι - ες	παίζουν	αυ	έπαιζαν	αυ	έπαιξαν

**▶▶ Μέλλοντας
Εξακολουθητικός**

**▶▶ Μέλλοντας
Στιγμιαίος**

Ενικός αριθμός

εγώ	θα παίζ -ω	θα παίξ -ω
εσύ	θα παίζ -εις	θα παίξ -εις
αυτός -ή -ό	θα παίζ -ει	θα παίξ -ει

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	θα παίζ -ουμε	θα παίξ -ουμε
εσείς	θα παίζ -ετε	θα παίξ -ετε
αυτοί -ές -ά	θα παίζ -ουν	θα παίξ -ουν

Το ρήμα **αεβαίνω**

Ενεστώτας

Παρατα-

Αόριστος

τικός

Ενικός αριθμός

αεβ-αίνω	αεβ-αίνα	αεβ-αίνα	αυτός-ή-σο
αεβ-αίνεις	αεβ-αίνεις	αεβ-αίνεις	σου
αεβ-αίνει	αεβ-αίνει	αεβ-αίνει	αυτός-ή-σο

Πληθυντικός αριθμός

αεβ-αίνετε	αεβ-αίνετε	αεβ-αίνετε	αυτοί-ές-ιοι
αεβ-αίνετε	αεβ-αίνετε	αεβ-αίνετε	σείς
αεβ-αίνετε	αεβ-αίνετε	αεβ-αίνετε	σείς

Το ρήμα **σταματώ**

▶▶ **Ενεστώτας**

Ενικός αριθμός

εγώ	σταματ -ώ
εσύ	σταματ -άς
αυτός -ή -ό	σταματ -ά

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	σταματ -άμε
εσείς	σταματ -άτε
αυτοί -ές -ά	σταματ -ούν

▶▶ **Παρατατικός**

Ενικός αριθμός

εγώ	σταματ -ούσα
εσύ	σταματ -ούσες
αυτός -ή -ό	σταματ -ούσε

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	σταματ -ούσαμε
εσείς	σταματ -ούσατε
αυτοί -ές -ά	σταματ -ούσαν

▶▶ Αόριστος

Ενικός αριθμός

εγώ	σταμάτ -ησα
εσύ	σταμάτ -ησες
αυτός -ή -ό	σταμάτ -ησε

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	σταματ -ήσαμε
εσείς	σταματ -ήσατε
αυτοί -ές -ά	σταμάτ -ησαν

Προσοχή! Ο παρατατικός του ρήματος «σταματώ» κάνει και σταμάταγα.

Το βοηθητικό ρήμα **είμαι**

▶▶ Ενεστώτας

▶▶ Παρατατικός / Αόριστος

Ενικός αριθμός

εγώ	είμαι	ήμουν
εσύ	είσαι	ήσουν
αυτός -ή -ό	είναι	ήταν

▶▶ **Ενεστώτας**

▶▶ **Παρατατικός / Αόριστος**

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	είμαστε	ήμαστε (ήμασταν)
εσείς	είστε	ήσαστε (ήσασταν)
αυτοί -ές -ά	είναι	ήταν

Ορθογραφικοί κανόνες

▶▶ Ενεστώτας	▶▶ Αόριστος
σκουπίζω	σκούπισα
δακρύζω	δάκρυσα
δανείζω	δάνεισα
αθροίζω	άθροισα
συναντώ	συνάντησα
μπαίνω	μπήκα
πηγαίνω	πήγα

►► Ενεστώτας	►► Αόριστος
μένω	έμεινα
πλένω	έπλυνα
στέλνω	έστειλα
βλέπω	είδα
λέω	είπα
παίρνω	πήρα
φεύγω	έφυγα

►► Προστάζοντας με ρήματα

Ενεστώτας:	(σκουπίζω) σκούπιζε, σκουπίζετε
Αόριστος:	(σκούπισα) σκούπισε, σκουπίστε
Πρόσεξε!	
(τηλεφωνώ)	τηλεφώνησε, τηλεφωνήστε
(σταματώ)	σταμάτησε, σταματήστε

(μπαίνω)	μπες, μπείτε
(βγαίνω)	βγες, βγείτε

▶▶ Μετοχές σε -οντας/ -ώντας

Όταν τονίζονται στο «ο», γράφονται με ωμέγα (ω). Π.χ. κρατ^ωντας.

Όταν δεν τονίζονται στο «ο», γράφονται με όμικρον (ο). Π.χ. τρέχ^οντας.

Ο εγωϊστής γίγαντας (συνέχεια)

Ένα πρωί που ο Γίγαντας ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι του, άκουσε μια υπέροχη μελωδία. Τόσο γλυκά χαίδεψε τ' αυτιά του, που για μια στιγμή νόμισε πως ήταν οι μουσικοί του Βασιλιά που περνούσαν από τα μέρη του. Ήταν ένας μικρούλης σπίνος που τραγουδούσε έξω από το παραθύρι του. Είχε όμως τόσον καιρό ν' ακούσει πουλί να κελαηδάει στον κήπο του, που του φάνηκε πως ήταν η πιο γλυκιά μελωδία στον κόσμο. Εκείνη την ώρα το Χαλάζι έπαψε να χορεύει πάνω από το κεφάλι του κι ο Βοριάς έπαψε να βρυχάται, κι ένα υπέροχο μεθυστικό άρωμα ξεχύθηκε από το ανοιχτό παραθυρόφυλλο. «Μου φαίνεται πως επιτέλους ήρθε η Άνοιξη» είπε ο Γίγαντας. Πετάχτηκε

από το κρεβάτι του και κοίταξε έξω.
Και τι να δει;

Μπροστά στα μάτια του παρουσιάστηκε το πιο υπέροχο θέαμα. Μέσα από μια μικρή σχισμή στον τοίχο είχαν ξεγλιστρήσει τα παιδιά στον κήπο και κάθονταν πάνω στα κλαδιά του δέντρου. Σε κάθε δέντρο, όσο έβλεπε το μάτι του, καθόταν κι ένα μικρό παιδάκι. Και τα δέντρα έκαναν τέτοιες χαρές που είχαν γυρίσει πίσω τα παιδιά, που γέμισαν μπουμπούκια και κουνούσαν τα κλαδιά τους τρυφερά πάνω από τα παιδικά κεφαλάκια. Τα πουλιά φτερούγιζαν ολόγυρα κελαηδώντας ευτυχισμένα, και τα λουλούδια ανασήκωναν το κεφάλι τους ανάμεσα στο πράσινο γρασίδι και γελούσαν. Ήταν μια υπέροχη σκηνή, μονάχα που σε μια γωνιά του κήπου ήταν

ακόμα χειμωνιά. Ήταν η πιο απομακρυσμένη γωνιά του κήπου, κι εκεί καθόταν ένα μικρό αγοράκι. Ήταν τόσο μικρό, που δεν έφτανε να σκαρφαλώσει στα κλαδιά του δέντρου, κι έκανε κύκλους γύρω από αυτό, κλαίγοντας πικρά. Το δέντρο το καημένο ήταν ακόμα σκεπασμένο από χιόνι και παγωνιά, κι ο Βοριάς φυσούσε μανιασμένα πάνω του. «Σκαρφάλωσε, μικρό αγόρι!» έλεγε το Δέντρο, κι έγερνε τα κλαδιά του όσο πιο χαμηλά μπορούσε. Άδικος κόπος, το αγόρι ήταν πολύ μικροκαμωμένο.

Κοιτάζοντας έξω, ο Γίγαντας ένιωσε την καρδιά του να ραγίζει. «Τι εγωιστής που ήμουν!» είπε. «Τώρα καταλαβαίνω γιατί δεν ερχόταν η Άνοιξη εδώ. Θ' ανεβάσω τούτο το αγοράκι πάνω στο δέντρο κι ύστερα θα γκρεμίσω τον τοίχο,

κι ο κήπος μου θα 'ναι για πάντα ο παιχνιδότοπος των παιδιών». Στ' αλήθεια, είχε πολύ στενοχωρηθεί για ό,τι είχε κάνει.

Κι έτσι, κατέβηκε τις σκάλες, άνοιξε απαλά την πόρτα και βγήκε στον κήπο. Όμως, σαν τον είδαν τα παιδιά φοβήθηκαν τόσο πολύ, που έτρεξαν μακριά και στον κήπο ξαναγύρισε ο Χειμώνας. Μονάχα το μικρό αγόρι δεν έτρεξε να σωθεί, γιατί τα μάτια του ήταν τόσο γεμάτα δάκρυα, που δεν είδε το Γίγαντα που πλησίαζε. Ο Γίγαντας ζύγωσε στα κλεφτά, το πήρε τρυφερά στο χέρι του και το ακούμπησε πάνω στο δέντρο. Κι ευθύς το δέντρο άνθισε και τα πουλιά ήρθαν να κελαηδήσουν στα κλαδιά του, και το μικρό αγόρι άνοιξε τα δυο του χέρια, αγκάλιασε το λαιμό του Γίγαντα και τον φίλησε. Και τ' άλλα

παιδιά, σαν είδαν πως ο Γίγαντας δεν ήταν πια κακός, γύρισαν πίσω τρέχοντας και μαζί τους γύρισε κι η Άνοιξη. «Δικός σας είναι πια τούτος ο κήπος, παιδιά μου» είπε ο Γίγαντας, και μ' ένα τεράστιο τσεκούρι γκρέμισε τον τοίχο. Και το καταμεσήμερο, που πήγαιναν οι άνθρωποι στην αγορά, είδαν το Γίγαντα να παίζει με τα παιδιά στον πιο όμορφο κήπο που είχαν δει ποτέ τους.

Έπαιζαν όλη μέρα, και το απόγευμα έτρεξαν κοντά στο Γίγαντα για να τον αποχαιρετήσουν.

«Μα, πού είναι ο μικρός σας φίλος;» ρώτησε εκείνος. «Το αγόρι που απίθωσα στο δέντρο».

Ο Γίγαντας το αγαπούσε για κείνο το γλυκό φιλί που του είχε δώσει.

«Δεν ξέρουμε» είπαν τα παιδιά «χάθηκε».

«Πρέπει να του πείτε να φροντίσει αύριο να είν' εδώ» είπε ο Γίγαντας. Όμως τα παιδιά είπαν πως δεν ήξεραν πού ζούσε, και ποτέ στη ζωή τους δεν το είχαν ξαναδεί. Ο Γίγαντας ένιωσε απέραντη θλίψη.

Κάθε απόγευμα, όταν τέλειωναν το σχολείο, τα παιδιά έρχονταν κι έπαιζαν με το Γίγαντα. Όμως το μικρό αγόρι, που τόσο αγαπούσε ο Γίγαντας, δεν ξαναφάνηκε ποτέ. Ο Γίγαντας ήταν πολύ τρυφερός με όλα τα παιδιά, κι όμως νοσταλγούσε το μικρό του φίλο. «Πώς θα 'θελα να τον ξανάβλεπα!» έλεγε συχνά.

Τα χρόνια πέρασαν, κι ο Γίγαντας γέρασε κι έσβησε η δύναμή του. Δεν μπορούσε πια να παίξει, κι έτσι καθόταν σε μια τεράστια πολυθρόνα, έβλεπε τα παιδιά να παίζουν και θαύμαζε τον κήπο του. «Έχω τόσα όμορφα λουλούδια»

είπε «κι όμως, τα παιδιά είναι τα πιο όμορφα απ' όλα τα λουλούδια».

Ένα χειμωνιάτικο πρωινό, καθώς ντυνόταν, κοίταξε έξω από το παράθυρό του. Τώρα πια δε μισούσε το Χειμώνα, γιατί ήξερε πως ο Χειμώνας ήταν απλώς ο ύπνος της Άνοιξης, και πως τα λουλούδια ξεκουράζονταν. Ξάφνου, έτριψε κατάπληκτος τα μάτια του και κοίταξε, μην μπορώντας να πιστέψει αυτό που έβλεπε. Ήταν στ' αλήθεια ένα υπέροχο θέαμα. Στην απομακρυσμένη γωνιά του κήπου ήταν ένα δέντρο φορτωμένο υπέροχα κατάλευκα λουλούδια. Τα κλαδιά του ήταν ολόχρυσά, κι ασημένια φρούτα κρέμονταν ανάμεσά τους. Κι από πάνω στεκόταν το μικρό αγόρι που είχε τόσο αγαπήσει.

Ο Γίγαντας έτρεξε κάτω με απεριγράπτη χαρά και βγήκε στον κήπο.

Διέσχισε βιαστικά το γρασίδι και πλησίασε το παιδί. Κι όταν έφτασε πολύ κοντά του, το πρόσωπό του φούντωσε από θυμό κι είπε: «Ποιος τόλμησε να σε πληγώσει;». Στα χέρια του παιδιού ήταν τα σημάδια από δυο καρφιά και στα μικρά ποδαράκια πάλι σημάδια από καρφιά.

«Ποιος τόλμησε να σε πληγώσει;» φώναξε ο Γίγαντας. «Πες μου, κι εγώ θα βγάλω το μεγάλο μου σπαθί και θα τον μακελέψω».

«Όχι! Μη!» απάντησε το παιδί «αυτές εδώ είν' οι πληγές της Αγάπης».

«Ποιος είσαι;» είπε ο Γίγαντας, κι ένα αλλόκοτο δέος τον τύλιξε καθώς έπεφτε μπροστά στα πόδια του παιδιού. Το παιδί χαμογέλασε στο Γίγαντα και του είπε: «Κάποτε μ' άφησες να παίξω στον κήπο σου, γι' αυτό και σήμερα θα 'ρθεις

μαζί μου στο δικό μου κήπο, στον Παράδεισο».

**Κι όταν τα παιδιά έτρεξαν
το απόγευμα στον κήπο, βρήκαν
κάτω από το δέντρο το Γίγαντα
νεκρό, σκεπασμένο με κατάλευκα
λουλούδια.**

Περιεχόμενα

Έλα στην παρέα μας!

4. Από το ημερολόγιο του Ελτόν7
5. Το χαρούμενο λιβάδι.....16
Λεξιλόγιο28

Άνθρωποι και μηχανές

1. Φτιάξε μου ένα σιδερένιο άνθρωπο33
2. Μηχανές του μέλλοντος43
3. Το ηλιακό λεωφορείο52
4. Στο Αττικό Μετρό56
Λεξιλόγιο68

Γιορτάζω και θυμάμαι

1. Να 'μουν του στάβλου έν' άχυρο74
2. Να τα πούμε;77

3. Αποκριές	82
4. Η καταστροφή των Ψαρών....	85
5. Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου	90
Η γραμματική μου.....	92
Ο εγωιστής Γίγαντας (συνέχεια).....	108

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.